

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Christiansborg
1240 København

J.nr. 001-10799

Den 25. marts 2014

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har i brev af 26. februar 2014 stillet følgende spørgsmål nr. [263] (alm. del). Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Thomas Danielsen (V).

Spørgsmål nr. 263 (alm. del)

Vil ministeren fremsende et notat om status for gennemførelsen af Akvakulturudvalgets rapport af maj 2010, herunder udviklingen af resultatbaseret forvaltning, jf. udvalgets anbefalinger bilag 3, og vil ministeren samtidig redegøre for de miljømæssige gevinster, som forsøgene i modeldambrug har vist?

Svar

Nedenstående tabel er en oversigt over Akvakulturudvalgets anbefalinger, og hvad der er iværksat på Miljøministeriets og Fødevareministeriets område som følge af Akvakulturudvalgets anbefalinger, herunder for udviklingen af resultatbaseret forvaltning,

Der lægges til grund, at spørgeren henviser til Akvakulturudvalgets anbefalinger fra maj 2010, herunder punkt 3 om udledningskontrol, som er et andet ord for resultatbaseret forvaltning, idet anbefalingerne ikke har et bilag 3.

1. Overordnet mål og strategi Udvalgets overordnede anbefaling er, at akvakulturen fremover reguleres gennem en resultatbaseret forvaltning, hvor målfastsættelsen og kontrollen sker direkte på udledningerne.	Tiltag: Miljøstyrelsen har udarbejdet en bekendtgørelse med mulighed for udlederbaseret regulering for ferskvandsdambrug i 2012.
2. Etablering af omsættelige miljøkvoter	Tiltag: Omsættelige kvælstofkvoter i akvakulturerhvervet skal ses i sammenhæng med øvrige overvejelser om etablering af kvælstofkvoteordninger. Der arbejdes ikke på nuværende tidspunkt med konkrete planer for et N kvotehandelssystem.
3. Udledningskontrol: Vandplanerne vil sætte rammerne og vandkvalitetskrav	Tiltag:

<p>skal overholdes</p> <p>- 3.a. Regeloverholdelse, dokumentation og sanktioner</p> <p>- 3.b. BAT</p> <p>- 3.c. Frivillighed og regulering efter hidtidige principper</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Tilladelser skal gives indenfor rammerne af regionsplanerne og senere indenfor rammerne af vandplanerne, når disse er vedtaget. - Miljøstyrelsen har i bekendtgørelsen for ferskvandsdambrug indarbejdet skærpede regler for dokumentation og kontrol. - BAT-niveauet er opdateret i dambrugsbekendtgørelsen og Miljøstyrelsen har i samarbejde med Nordisk Ministerråd udarbejdet en rapport om nyeste BAT teknologier i akvakulturerhvervet i de nordiske lande <p>Miljøstyrelsen har givet mulighed for en midlertidig overgangsperiode for nogle anlægstyper</p>
<p>4. Ny forvaltningsmodel, regelforenkling, inddragelse af den nyeste viden og miljøgodkendelse af alle anlæg</p>	<p>Tiltag: Forvaltningsmodellen er ændret for dambrug med en opdatering af nyeste viden og regelforenkling.</p> <p>Miljøstyrelsen opdaterer løbende bekendtgørelser, vejledning og FAQ'er med mere for at anvende den nyeste viden indenfor akvakulturforskning.</p>
<p>5. Forbedret reguleringsgrundlag for medicin og hjælpestoffer</p>	<p>Tiltag: Der er skabt et forbedret administrationsgrundlag, der skal sikre overholdelse af miljøkvalitetskrav og kumulative udledninger samt tilhørende vejledning og beregningssystem.</p>
<p>6. Placeringsprincipper</p>	<p>Tiltag: Der er nedsat en tværministeriel arbejdsgruppe, der skal se på muligheden for havbrugszoneplanlægning.</p>
<p>7. Fjernelse af spærringer/opstemninger og sikring af reel fri faunapassage</p>	<p>Tiltag: Der er i det foreliggende udkast til vandplaner fra første planperiode udpeget en række spærringer, som skal fjernes mhp. at skabe faunapassage.</p>
<p>8. Placering af administration</p>	<p>Tiltag: Der er sket en vurdering af administrationen af akvakulturområdet.</p> <p>Her blev det vurderet, at staten var den rette administrative myndighed for anlæg til havs (uden for 1 sømil fra kystlinjen). Staten er nu godkendelsesmyndighed for disse.</p>

<p>9. Havbrug og udvikling af kompensationsopdræt</p>	<p>Tiltag: Der arbejdes på en forbedret godkendelsesvejledning herunder et afsnit om regler for kompensationsopdræt.</p> <p>Der arbejdes med zoneplanlægning af fremtidige havbrug i danske farvande.</p> <p>Der arbejdes med en reduktion af brug af medicin og hjælpestoffer.</p> <p>Bedre grundlag for anvendelse af BAT (den bedste tilgængelige teknik) er etableret.</p>
<p>10. Innovation og forskning</p>	<p>Tiltag: Der er afsat betydelige midler til forskning og innovation på akvakulturområdet under bl.a. EU's Fiskeriudviklingsprogram, Grøn Vækst-aftalen, Grønt Udviklings- og Demonstrationsprojekt (GUDP) og Det Strategiske Forskningsråd.</p> <p>Der fokuseres på optimering i dambrug og havbrug, både hvad angår produktion og miljø.</p>
<p>11. Certificering</p>	<p>Tiltag: Miljøstyrelsen har deltaget i WWF's arbejde med at etablere et verdensomspændende certificeringssystem på akvakulturprodukter, herunder en såkaldt ørredstandard.</p> <p>Standarden er nu en realitet og går under navnet ASC (Aquaculture Stewardship Council).</p> <p>Fødevarerministeriet har gennem Fiskeriudviklingsprogrammer 2007-2013 ydet økonomisk støtte til erhvervets arbejde med certificering.</p>

Akvakulturudvalgets arbejde er bl.a. baseret på erfaringerne med forsøg med modeldambrug, som blev gennemført i perioden 2002-2008 hvor en slutrapport om modeldambrug og miljøeffekterne blev offentliggjort. I alt indgik 8 dambrug af model 3 typen i et konkret projekt, der skulle monitorere den miljømæssige effekt over flere år. Forsøgene gik overordnet ud på at udarbejde en standard model for moderne dambrug, som kunne forenkle sagsbehandlingen og fremme processen med at få miljøgodkendt den relativt store andel af dambrug, som ikke var miljøgodkendt (ca. 30 %). Modeldambrugsforsøgene indeholdt mange fordele for miljøet og var første skridt på vejen til den emissionsbaserede regulering. Sideløbende blev der arbejdet med en mindre teknisk løsning (model1) som skulle være en mellemvej til de mere tekniske model 3 dambrug.

Miljøministeriet arbejder videre med den emissionsbaserede forvaltning, som gennem dambrugsbekendtgørelsen forventes indfaset i 2022, ligesom der løbende opsamles erfaringer og sker justeringer af systemet i takt med udvikling af BAT og

best available practise på området. Den udlederbaserede regulering stiller store krav til data indsamling og målinger.

Modeldambrug er en fordel for miljøet

Forsøgene med modeldambrug har vist en række fordele for miljøet. Effekten af anvendelse af modeldambrug varierer efter hvilken type af modeldambrug, der er tale om.

Modeldambrug type 1, som baserer sig på fortsat indtag af åvand og rensning via plantelagune (recirkulations % ca. 75), har færre fordele end model 3 dambrug, der baserer sig på vandindvinding via dræn- eller grundvand og som renses via biofilter og plantelagune (recirkulations % ca. 95).

Miljøgevinsterne for dambruget ved modeldambrugene kan opgøres som vist herunder:

- Mulighed for at øge produktionen i anlægget uden merudledning af kvælstof og samtidigt reducerer fosfor og organisk materiale til miljøet (model 1 og 3).
- Påvirkninger fra variationer i indløbsvandets kvalitet reduceres (model 1) eller elimineres (model 3).
- Øget effekt af renseforanstaltninger via management (model 1 og 3).
- Reduceret smittepres (model 3).
- Bedre arbejdsmiljø (model 1 og 3).

Samtidig betyder ombygningen også miljøgevinster for vandløbet:

- ”Død å”-strækning kan fjernes (model 3).
- Øget vandføring i dambrugenes omløb (Model 3 og 1).
- Påvirkning af opstemning opstrøms vandløbet reduceres, fjernes evt. helt (model 3).
- Naturlige variationer i vandløbets vandføring opretholdes i omløbene.
- Indtrængen af naturlig fauna i dambrugene reduceres (model 3).
- Passageproblemer ved dambrugenes opstemninger og vandindtag, herunder afgang, indretning af faunapassage (både op- og nedstrøms), opstemning m.v. løses langt nemmere (model 3).
- Udledning af medicin og hjælpestoffer pr. produceret enhed reduceres (model 1 og 3).
- Maksimumskoncentrationer af medicin og hjælpestoffer i vandløbene formindskes (model 1 og 3).
- Fald i vandløbets iltindhold nedstrøms reduceres / undgås (model 1 og 3).